

Kopsavilkums par SIA “ALAAS” iesniegto sadzīves atkritumu apglabāšanas pakalpojuma tarifu projektu

Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija (turpmāk – Regulators) 2022.gada 14.oktobrī saņēma sabiedrības ar ierobežotu atbildību “ALAAS” (turpmāk – ALAAS vai komersants) sadzīves atkritumu apglabāšanas pakalpojuma tarifu projektu (turpmāk – tarifu projekts):

	Spēkā esošais tarifs, EUR/t	Tarifu projekts, EUR/t	Tarifu projekta izmaiņas, salīdzinot ar spēkā esošo tarifu, %
Sadzīves atkritumu apglabāšanas pakalpojuma komponente	45,92	56,28	23
DRN* par apglabāto sadzīves atkritumu daudzumu			
pie DRN likmes 80 EUR/t saskaņā ar Dabas resursu nodokļa likumu	37,54	50,90	36
pie DRN likmes 95 EUR/t saskaņā ar Dabas resursu nodokļa likumu	44,58	60,45	36
Sadzīves atkritumu apglabāšanas pakalpojuma tarifs ar DRN			
pie DRN likmes 80 EUR/t saskaņā ar Dabas resursu nodokļa likumu	83,46	107,18	28
pie DRN likmes 95 EUR/t saskaņā ar Dabas resursu nodokļa likumu	90,50	116,73	29

*DRN - Dabas resursu nodoklis par atkritumu apglabāšanu

Komersants sadzīves atkritumu apglabāšanas pakalpojumu sniedz **sadzīves atkritumu poligonā “Križevņiki”**, kur tiek nogādāti nešķiroti sadzīves atkritumi (turpmāk – NSA) no Austrumlatgales atkritumu apsaimniekošanas reģiona (turpmāk – Austrumlatgales AAR) pašvaldībām, kas atbilstoši spēkā esošajam administratīvi teritoriālajam iedalījumam¹ iekļauj Rēzeknes valstspilsētu, kā arī Rēzeknes un Ludzas novadus.

Pašlaik ALAAS piemēro Regulatora 2022.gada 17.februārī apstiprināto tarifu, saskaņā ar kuru poligonā “Križevņiki” ievestajiem NSA tiek piemērots tarifs ar DRN (bez PVN) – **83,46 EUR/t** (pie DRN likmes 80 EUR/t), ko veido sadzīves atkritumu apglabāšanas pakalpojuma komponente – **45,92 EUR/t** un DRN par apglabāto sadzīves atkritumu daudzumu – **37,54 EUR/t**.

Tarifu projekts nepilnu gadu pēc pašreizējā tarifa spēkā stāšanās izstrādāts, jo kopumā par 28% pieaugušas regulētā pakalpojuma nodrošināšanas kopējās izmaksas ar DRN.

Izmaksu pieaugums saistīts galvenokārt ar specializētās transporta tehnikas, iekārtu ekspluatācijas un citu izmaksu pieaugumu, ko veicinājis cenu kāpums valstī. Būtiski pieaudzis apglabātās daļas īpatsvars no poligonā pieņemtā sadzīves atkritumu daudzuma, tādējādi DRN izmaksas pieaugušas par 36%. Tas saistīts ar: 1) Valsts vides dienesta izstrādātiem jauniem nosacījumiem A kategorijas piesārņojošās darbības atļaujās no 2023.gada 1.janvāra, atbilstoši kuriem atkritumu apglabāšanas krātuves ikdienas un starpkļājuma veidošanai nepieciešamā materiāla apjoms nedrīkst pārsniegt 20% no krātuvē apglabāšanai ievietotā kopējā apjoma; ņemot vērā jaunus nosacījumus, ALAAS daļu no sagatavotā tehniskā komposta, kas nav nepieciešams krātuves apsaimniekošanai, apglabās krātuvē, maksājot DRN par apglabāšanu; 2) atkritumu sastāva novērtēšanu atbilstoši faktiskajai situācijai pēc depožita sistēmas ieviešanas.

Savukārt ieņēmumu, kas samazina regulētā pakalpojuma izmaksas, pieaugums par 196% situācijā, kad plānots realizācijas apjoma samazinājums, skaidrojams ar atšķirto tālākai pārstrādei derīgo materiālu realizācijas cenas būtisku pieaugumu.

¹ Saskaņā ar Ministru kabineta 2013.gada 25.jūnija [noteikumos Nr.337 „Noteikumi par atkritumu apsaimniekošanas reģioniem”](#) norādīto administratīvo teritoriju dalījumu. Šobrīd saskaņā ar Atkritumu apsaimniekošanas valsts plānu 2021.-2028.gadam notiek atkritumu apsaimniekošanas reģionu pārskatīšana. Jaunos atkritumu apsaimniekošanas reģionos ietilpstošās pašvaldības līdz 2022.gada 31.decembrim izstrādās reģionālos atkritumu apsaimniekošanas plānus, pēc kuru apstiprināšanas varēs tikt pārslēgti līgumi starp pašvaldību izvēlētajiem atkritumu apsaimniekotājiem un sadzīves atkritumu poligonu apsaimniekotājiem.

Komersants pamatdarbību veic atkritumu apsaimniekošanas nozarē – gan apsaimniekojot sadzīves atkritumu poligonu “Križevņiki”, gan veicot atkritumu apsaimniekošanas operatora funkcijas, nodrošinot Austrumlatgales AAR radīto NSA un dalīti vāktu atkritumu savākšanas un transportēšanas pakalpojumu.

Poligonā “Križevņiki” ik gadu no Austrumlatgales AAR pašvaldībām tiek nogādātas aptuveni 19 tūkst. tonnas atkritumu, no kurām aptuveni 85% ir NSA. Poligonā tiek nodrošināta poligonā ievesto sadzīves atkritumu sagatavošana apglabāšanai, tālākai pārstrādei nederīgo atkritumu apglabāšana poligona atkritumu krātuvēs, kā arī bioloģiski noārdāmo atkritumu apsaimniekošana kompostēšanas laukumā, sagatavojot tehnisko kompostu, kuru izmanto atkritumu krātuves starpslāņu veidošanā. No atkritumiem atšķirotie, tālākai pārstrādei derīgie materiāli tiek realizēti tirgū, tādējādi par gūtajiem ieņēmumiem samazinot atkritumu apglabāšanas pakalpojuma izmaksas.

Tarifu projekts (detalizēts aprēķins redzams **1.tabulā**) sagatavots, ņemot vērā spēkā esošos līgumus, faktiskās un 2023.gadā plānotās resursu cenas, kā arī 2021.gada faktiskās un 2022.gadā/2023.gadā prognozētās atkritumu plūsmas, izmaksas un apsaimniekoto atkritumu apjomus.

1.tabula

ALAAS tarifu projekta (TP) aprēķins, salīdzinot ar spēkā esošo tarifu un 2021.gada faktisko regulējamās saimnieciskās darbības rezultātu, EUR

Nr.	Posteņi	Apz.	spēkā esošais tarifs	2021.gada fakts	TP aprēķins**	TP aprēķins salīdz. ar spēkā esošo tarifu	TP aprēķins salīdz. ar fakts'21
			EUR	EUR	EUR	%	%
1.	Pamatlīdzekļu nolietojums un nemateriālo ieguldījumu vērtības norakstījums	I_{mol}	73 851	88 724	36 036	-51	-59
2.	Personāla izmaksas	I_{pers}	305 454	291 353	460 934	51	58
3.	Pārējās saimnieciskās darbības izmaksas	I_{saimn}	290 760	224 716	315 731	9	41
3.1.	Ekspluatācijas, remontu un uzturēšanas izmaksas transportlīdzekļiem, iekārtām, mehānismiem un būvēm, kā arī izmaksas materiāliem sadzīves atkritumu apglabāšanas pakalpojuma nodrošināšanai (t.sk. noma), kas ietver:		234 159	176 714	258 496	10	46
3.1.1.	Izmaksas sadzīves atkritumu sagatavošanai apglabāšanai		96 336	52 499	112 893	17	115
3.1.1.1	atkritumu mehāniskās apstrādes izmaksas		86 905	43 498	101 716	17	134
3.1.1.2	atkritumu bioloģiskās apstrādes (kompostēšana, transformēšana biogāzē, nodošana pārstrādei u.c.) izmaksas		7 116	4 301	6 562	-8	53
3.1.1.3	atkritumu sagatavošanas tālākai reģenerācijai pēc mehāniskās pārstrādes (sagatavošana pārstrādei, nodošana pārstrādei u.c.) izmaksas		2 315	4 700	4 615	99	-2
3.1.2.	Izmaksas sadzīves atkritumu pieņemšanai pārkraušanas stacijās un nogādāšanai uz poligonu		0	0	0	-	-
3.1.3.	Izmaksas sadzīves atkritumu apglabāšanas nodrošināšanai:		136 854	123 765	145 087	6	17
3.1.3.1	inerto atkritumu transportēšanas uz apglabāšanas krātuvi, izlīdzināšanas, blietēšanas, starpslāņu klājuma un nogāžu veidošanas, krātuves ceļu izbūves, to uzturēšanas u.c. izmaksas, kas nav iekļautas citu tehnoloģisko procesu sastāvā		12 159	9 529	15 479	27	62
3.1.3.2	poligona gāzes savākšanas un utilizācijas izmaksas		0	0	0	-	-
3.1.3.3	infiltrāta un citu notekūdeņu apsaimniekošanas izmaksas		124 694	114 235	129 608	4	13
3.1.4.	Izmaksas pārējo poligona infrastruktūras objektu uzturēšanai, kas nav iekļautas citos izmaksu posteņos		969	451	515	-47	14
3.2.	Izmaksas vides stāvokļa kontrolei un aizsardzībai poligona darbības laikā		12 299	12 218	13 566	10	11
3.3.	Sadzīves atkritumos konstatēto bīstamo atkritumu apsaimniekošanas un nodošanas izmaksas		237	235	240	2	2
3.4.	Izmaksas sabiedrības izglītības pasākumu finansēšanai attiecīgajā atkritumu apsaimniekošanas reģionā		2 088	314	322	-85	2
3.5.	Pētniecības un attīstības darbības izmaksas		0	0	0	-	-
3.6.	Poligona slēgšanas un rekultivācijas izmaksas un izmaksas, kas saistītas ar slēgtā poligona monitoringu un uzturēšanu		9 047	9 409	12 239	35	30

Nr.	Posteņi	Apz.	spēkā esošais tarifs	2021.gada fakts	TP aprēķins**	TP aprēķins salīdz. ar spēkā esošo tarifu	TP aprēķins salīdz. ar faktu'21
			EUR	EUR	EUR	%	%
3.7.	Administrācijas izmaksas, kas nav iekļautas citos izmaksu posteņos		2 956	3 843	4 028	36	5
3.8.	Nodevu maksājumi		1 969	1 825	1 969	0	8
3.9.	Pārējās izmaksas		28 005	20 159	24 872	-11	23
4.	Ekspluatācijas izmaksas, EUR (2.+3.)	I_{ekspl}	596 214	516 069	776 665	30	50
5.	Nodokļu maksājumi	I_{nod}	977	967	1 004	3	4
6.	Kredīta procentu maksājumi un pamatsummas atmaksa, t.sk. izmaksas, kas saistītas ar poligona apsaimniekotāja finansiālo vai citu līdzvērtīgu nodrošinājumu	I_k	46 999	47 152	47 744	2	1
7.	Ieņēmumi saskaņā ar metodikas 11. un 12.punktu	I_{en}	5 859	28 401	17 328	196	-39
8.	Izmaksas kopā, EUR (1.+4.+5.+6.) -7.		712 182	624 512	844 121	19	35
9.	Rentabilitāte (7%)	I _r	49 853		59 088	19	-
10.	Pilnās izmaksas (ar rentabilitāti), EUR (8.+9.)	I_p	762 035	624 512*	903 209	19	45
11.	Sadzīves atkritumu daudzums, kuru plānots pieņemt poligonā kārtējā gadā (t)	Q	16 593	16 507	16 049	-3	-3
12.	Sadzīves atkritumu daudzums, kuru plānots apglabāt poligonā kārtējā gadā (t)	Q _{ap}	7 787	6 921	10 212	31	48
13.	Proporcija starp poligonā apglabāto un poligonā pieņemto sadzīves atkritumu daudzumu, % (12./11.)		46,93%	41,93%	63,63%		
14.	SADZĪVES ATKRITUMU APGLABĀŠANAS PAKALPOJUMA TARIFS:						
14.1.	Sadzīves atkritumu apglabāšanas pakalpojuma komponente, EUR/t (10./11.)	K_{ap}	45,92	37,83*	56,28	23	49
14.2.	Dabas resursu nodoklis par apglabāto sadzīves atkritumu daudzumu, EUR/t (12./11. * DRN saskaņā ar Dabas resursu nodokļa likumu)	M_{DRN}					
	pie DRN likmes 80 EUR/t		37,54	33,54	50,90	36	52
	pie DRN likmes 95 EUR/t		44,58	39,83	60,45	36	52
14.3.	Sadzīves atkritumu apglabāšanas pakalpojuma tarifs ar Dabas resursu nodokli, EUR/t (14.1. + 14.2.)	T_{ar DRN}					
	pie DRN likmes 80 EUR/t		83,46	71,37	107,18	28	50
	pie DRN likmes 95 EUR/t		90,50	77,66	116,73	29	50

* neietver saimnieciskās darbības rentabilitāti

** tarifu projekts aprēķināts saskaņā ar [Regulatora 2017.gada 16.februāra lēmuma Nr.1/5 „Sadzīves atkritumu apglabāšanas pakalpojuma tarifa aprēķināšanas metodika”](#) prasībām.

Iesniegtā tarifu projekta salīdzinājumu ar sadzīves atkritumu apglabāšanas pakalpojuma tarifiem reģionālajos sadzīves atkritumu poligonos skati Regulatora tīmekļvietnē [šeit](#).

Sadzīves atkritumu apglabāšanas pakalpojuma tarifs (ar DRN), kuru apstiprina Regulators, ir tikai viena daļa no kopējās nešķirotu sadzīves atkritumu apsaimniekošanas maksas², kas jāmaksā atkritumu radītājam. Otra atkritumu apsaimniekošanas maksas daļa ir pašvaldības lēmumā apstiprinātā maksa par sadzīves atkritumu savākšanu, pārvadāšanu, pārkraušanu, šķirošanu un citām normatīvajos aktos noteiktajām darbībām, ko veic pirms atkritumu reģenerācijas un kas samazina apglabājamo atkritumu apjomu, par uzglabāšanu, dalītās atkritumu savākšanas, pārkraušanas un šķirošanas infrastruktūras objektu uzturēšanu atbilstoši līgumam, kuru noslēgusi pašvaldība un atkritumu apsaimniekotājs².

Ūdenssaimniecības, depozīta sistēmas un atkritumu departamenta
Depozīta sistēmas un atkritumu nodaļa

² Saskaņā ar Atkritumu apsaimniekošanas likuma 39.pantu.